

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

L E G E

privind acordarea unor drepturi victimelor evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990

Camera Deputaților adoptă prezentul proiect de lege.

Art. 1. – Prezenta lege reglementează modalitățile de exercitare a recunoștinței față de victimele evenimentelor din perioada 13 – 15 iunie 1990, care au rămas în istoria României ca o pagină neagră, în care demonstrațiile pașnice de la București împotriva Guvernului, au fost reprimare cu brutalitate de forțele de ordine, cu ajutorul minerilor.

Art. 2. – Prezenta lege reglementează drepturile victimelor evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, iar pentru cinstirea memoriei și în semn de gratitudine se instituie următoarele calități:

a) urmaș al persoanei care a decedat în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;

b) persoană care a fost rănită în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;

c) persoană care a fost arestată ca urmare a participării la acțiunile din timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;

d) persoană care a fost reținută ca urmare a participării la acțiunile din timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990.

Art. 3. – De prevederile prezentei legi nu pot beneficia:

- a) persoanele prevăzute la art. 2 care au fost despăgubite de statul român ca urmare a unor acțiuni în justiție;
- b) persoanele care au făcut parte din aparatul de represiune, securitate și poliție sau care au desfășurat activități de poliție politică în perioada 1945 – 1989, precum și cele care au făcut parte din Consiliul Frontului Salvării Naționale;
- c) persoanele despre care se dovedește că, în perioada 1945 – 1989, au deținut cel puțin o demnitate sau o funcție de conducere în cadrul organelor locale, regionale sau naționale ale Partidului Comunist Român;
- d) persoanele despre care se dovedește că, în perioada 1947 – 1989, au fost militari, cu grade și funcții, în structurile militarizate ale statului comunist și care au făcut parte din aparatul de represiune, respectiv securitate și miliție, precum și cele care au dezinformat sau au folosit mijloace de informare în masă în scop de diversiune ori au acționat sub orice formă împotriva Revoluției Române din decembrie 1989, au emis ordine și dispoziții în favoarea menținerii structurilor fostului partid comunist;
- e) persoanele care au fost declarate, prin hotărâri definitive ale instanțelor de judecată, ca având calitatea de colaboratori/lucrători ai Securității.

Art. 4. – (1) Dovada calităților prevăzute la art. 2 se face, de către persoana interesată, cu înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile/instituțiile competente, din care să rezulte, după caz:

- a) privarea de libertate în locuri de deținere, pentru efectuarea de cercetări, sau constrângerea, atât prin monitorizarea neîntreruptă, cu orice mijloace, cât și prin presiuni sau ordine directe, în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;
- b) internarea medicală, ca urmare a leziunilor suferite în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;
- c) decesul persoanei în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, și documentele care dovedesc calitatea de urmaș a solicitantului.

(2) Dosarul pentru dobândirea calității prevăzute la art. 2 lit. a) trebuie să cuprindă următoarele documente:

- a) copie legalizată după certificatul de deces al persoanei care a decedat în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990;
- b) documente care dovedesc calitatea prevăzută la art. 2 lit. a), în original sau copie legalizată;
- c) înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile/instituțiile competente din care să rezulte că decesul persoanei a avut loc în timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, în original sau copie legalizată;

d) cerere tipizată privind recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. a), în original;

e) actul de identitate al persoanei care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. a), în copie;

f) două fotografii tip pașaport;

g) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că persoana care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. a) nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 3.

(3) Dosarul pentru recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. b) trebuie să cuprindă următoarele documente:

a) înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile/instituțiile competente din care să rezulte internarea medicală și leziunile suferite ca urmare a agresiunilor din timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, în original sau copie legalizată;

b) cerere tipizată privind recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. b), în original;

c) actul de identitate al persoanei care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. b), în copie;

d) două fotografii tip pașaport;

e) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că persoana care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. b) nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 3;

f) alte documente utile în susținerea cererii, din care să rezulte data și locul internării și cauzele acesteia, în original sau copie legalizată.

(4) Dosarul pentru recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. c) trebuie să cuprindă următoarele documente:

a) înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile competente din care să rezulte privarea de libertate în locuri de detenție, pentru efectuarea de cercetări sau constrângerea, atât prin monitorizarea neîntreruptă, cu orice mijloace, cât și prin presiuni sau ordine directe, ca urmare a participării la acțiunile din timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, în original sau copie legalizată;

b) cerere tipizată privind recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. c), în original;

c) actul de identitate al persoanei care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. c), în copie;

d) două fotografii tip pașaport;

e) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că persoana care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. c) nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 3;

f) alte documente utile în susținerea cererii, din care să rezulte data și locul arestării și cauzele acesteia, în original sau copie legalizată.

(5) Dosarul pentru recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. d) trebuie să cuprindă următoarele documente:

a) înscrisuri oficiale eliberate de către organele/autoritățile competente din care să rezulte privarea de libertate în locuri de deținere, pentru efectuarea de cercetări, sau constrângerea, atât prin monitorizarea neîntreruptă, cu orice mijloace, cât și prin presiuni sau ordine directe, ca urmare a participării la acțiunile din timpul evenimentelor de la București, din perioada 13 – 15 iunie 1990, în original sau copie legalizată;

b) cerere tipizată privind recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. d), în original;

c) actul de identitate al persoanei care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. d), în copie;

d) două fotografii tip pașaport;

e) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că persoana care solicită recunoașterea calității prevăzute la art. 2 lit. d) nu se încadrează în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 3;

f) alte documente utile în susținerea cererii, din care să rezulte data și locul reținerii și cauzele acesteia, în original sau copie legalizată.

(6) Persoana care solicită recunoașterea uneia dintre calitățile prevăzute la art. 2 poartă răspunderea civilă sau penală, după caz, cu privire la veridicitatea și legalitatea documentelor depuse potrivit dispozițiilor alin. (2) – (5).

Art. 5. – (1) În cadrul Secretariatului de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945 – 1989, denumit în continuare *SSRML*, se înființează Departamentul pentru recunoașterea drepturilor victimelor mineriadei din 13 – 15 iunie 1990, denumit în continuare *Departamentul*, ca structură funcțională organizată potrivit unui regulament aprobat prin ordin al secretarului de stat, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Pentru recunoașterea calităților prevăzute la art. 2, se înființează în cadrul Departamentului o comisie alcătuită din secretarul de stat, în calitate de președinte, și 4 membri din rândul angajaților *SSRML*.

(3) Structura organizatorică și atribuțiile Departamentului, componența comisiei prevăzute la alin. (2), precum și modalitățile de organizare și funcționare ale acesteia, se stabilesc prin regulamentul prevăzut la alin. (1).

Art. 6. – (1) După admiterea cererii, ca urmare a îndeplinirii condițiilor prevăzute de prezenta lege, *SSRML* eliberează, pe numele solicitantului, un certificat și o adeverință tipizată, care atestă una dintre calitățile prevăzute la art. 2.

(2) Documentele eliberate potrivit dispozițiilor alin. (1) se comunică prin poștă, cu confirmare de primire, în termen de 60 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii, și se publică pagina de internet a SSRML.

(3) În cazul comunicării deciziei prin poștă, cu confirmare de primire, care nu este ridicată de către destinatar, termenul de 30 de zile pentru contestație curge de la data returnării confirmării de primire, nesemnate, iar pentru cele ridicate, termenul de 30 de zile pentru contestație curge de la data confirmării de primire.

(4) Persoana pentru care s-a decis respingerea cererii privind recunoașterea uneia dintre calitățile prevăzute la art. 2, poate face contestație împotriva deciziei de respingere, în sensul formulării unei acțiuni în instanța de contencios administrativ, potrivit dispozițiilor Legii contenciosul administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în termen de maximum 30 de zile de la data primirii deciziei de respingere.

(5) Persoana care consideră, pe bază de probe, că în cazul altei persoane, căreia i-au fost eliberate certificatul pentru recunoașterea uneia dintre calitățile prevăzute la art. 2 și adeverința tipizată, prevăzute la alin. (1), nu au fost respectate prevederile prezentei legi, poate face contestație împotriva deciziei de admitere, în termen de maximum 30 de zile de la data comunicării/publicării deciziei de admitere.

(6) Contestația va cuprinde datele de identificare ale contestatarului, actele sau faptele contestate, precum și documentele doveditoare în susținerea contestației. Orice contestație care nu conține datele de identificare sau semnătura contestatarului, precum și motivele contestației, este nulă.

Art. 7. – (1) În termen de 45 de zile de la data emiterii deciziei de admitere a cererii privind recunoașterea uneia dintre calitățile prevăzute la art. 2, SSRML transmite către casele județene de pensii, respectiv Casa de Pensii a Municipiului București, casele sectoriale de pensii din subordinea Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, adeverințele tipizate prevăzute la art. 6 alin. (1).

(2) Modelele certificatelor și ale adeverințelor tipizate, prevăzute la art. 6 alin. (1), precum și procedura de eliberare a acestora, se aprobă prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

Art. 8. – (1) Titularul certificatului prevăzut la art. 6 alin. (1) beneficiază de următoarele drepturi:

- a) o indemnizație lunară reparatorie, în cuantum de 5.000 lei;
- b) accesul gratuit la tratamente și medicamente în spitalele, policlinicile, bazele de tratament și unitățile din stațiuni balneare, climatice și balneoclimatice, aparținând Ministerului Sănătății, Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne, cheltuielile urmând a fi suportate

din bugetele ministerelor respective și al Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;

c) accesul gratuit la toate medicamentele, prin medicul de familie, costul integral al acestora fiind suportat din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

d) atribuirea în proprietate, fără plată, a unui loc de veci;

e) prin derogare de la legislația privind sistemul public de pensii, reducerea cu 5 ani a vârstei standard de pensionare prevăzută de lege, fără penalizare, cu condiția realizării unui stagiu de cotizare de cel puțin de 15 ani;

f) prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, scutirea de la plata taxelor și impozitelor pentru o locuință și terenul aferent acesteia, pentru un autoturism hycomat sau hidramat și motocicletă, aflate în proprietate sau în coproprietate cu soțul/soția, precum și scutirea de taxe la înmatricularea unui singur autoturism tip hycomat sau hidramat;

g) transportul urban gratuit cu mijloacele de transport în comun și, anual, 12 călătorii gratuite pe calea ferată, la clasa I, dus-întors, cu toate categoriile de trenuri de călători; anual, 12 călătorii gratuite, dus-întors, până în localitatea reședință de județ, cu mijloace de transport în comun, pentru persoanele care domiciliază în mediul rural. În limita celor 12 călătorii gratuite pot călători și membrii familiei titularului. De aceste gratuități beneficiază și persoana care are calitatea de însoțitor al persoanei cu grad de invaliditate sau al persoanei care, din motive medicale, are nevoie de însoțitor.

(2) Începând cu al doilea an de la acordare, indemnizația prevăzută la alin. (1) lit. a) se indexează anual, din oficiu, cu rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică pentru anul calendaristic anterior. Indexarea se aplică începând cu luna ianuarie a fiecărui an.

(3) Indemnizația prevăzută la alin. (1) lit. a) se acordă persoanelor cărora le-a fost eliberat certificatul care atestă una dintre calitățile prevăzute la art. 2, în baza adeverinței tipizate prevăzute la art. 6 alin. (1), transmisă caselor de pensii conform dispozițiilor art. 7 alin. (1).

(4) Sumele aferente plății indemnizației prevăzute la alin. (1) lit. a) se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, respectiv al Serviciului Român de Informații, și se plătesc de către casele de pensii, respectiv casele sectoriale de pensii, aflate în subordinea acestora.

(5) Reglementările prevăzute de legislația privind pensiile, proprie fiecărui plătitor potrivit alin. (4), referitoare la stabilire, plată, modificare, suspendare, reluare, încetare, expertizare, revizuire, contestare și recuperare a

sumelor încasate necuvenit, se aplică și indemnizației prevăzute de prezenta lege, dacă aceasta nu dispune altfel.

(6) Drepturile acordate conform dispozițiilor prezentei legi nu sunt considerate venituri, nu se impozitează și nu afectează acordarea altor drepturi.

Art. 9. – (1) Normele metodologice de aplicare a dispozițiilor prezentei legi se elaborează de către SSRML și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, SSMRL elaborează și propune Guvernului spre aprobare modificarea în mod corespunzător a Hotărârii Guvernului nr. 563/2014 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945 – 1989, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Actul normativ prevăzut la alin. (2) intră în vigoare la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 10. – Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2027, cu excepția art. 9 alin. (2), care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaților în ședința din 17 iunie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

NATALIA – ELENA INTOTERO